

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 12.— P

Félévre 6.— P

Negyedévre . . . 4.— P

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . . . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.

TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990.

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÜK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A bortermelő kimérésekről szóló rendelet

Legutóbb megjelent lapunkban közöltük *Bognár Mihálynak*, a győri Vendéglős Szakosztály új elnökének programbeszédjét. Az új elnök többek közt a bortermelői kimérések elleni küzdelmet is felemlítette s szerinte a győri 8 termelői kimérő közül talán csak kettőnek van jogcíme, hogy őstermelőként árusíthassa „saját termésű” borát. Azt is említette, hogy a poharazást meg kell szüntetni ezekben az üzletekben. Továbbá, hogy a záróra ebben a kimérésekben azonos legyen a füszerkereskedők zárórájával.

A győri szakosztályi elnök beosztottja szükségessé teszi, hogy a termelői kimérési engedélyekről szóló miniszteri rendeletet leközzöljük. A rendelet áttanulmányozásánál minden kartárs s minden szakosztályi vagy ipartársulati elnök rá fog jönni, hogyan lehet ezeket a „saját termésű” borkimérési üzleteket leghatékonyabban ellenőrizni.

A m. kir. pénzügyminiszter 1926. évi 16.152. sz. rendelete a bortermelők részéről kért italmérési (elárusítási) engedélyek kiszolgáltatása tekintetében követendő eljárás, valamint az ezzel kapcsolatos kérdések szabályozása tárgyában.

E rendelet 1926 február 22-én lépett életbe.

A hazai bortermelés értékesítésének lehetőségéhez fűződő fontos közgazdasági érdekekre való tekintettel „az állami italmérési jogdedekről” szóló 1921. évi IV. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 101.010/1921. sz. pénzügyminiszteri utasítás (V. U.) részbeni módosítását, illetve kiegészítését a következők rendelem:

1. Az egy községben (városban) lakó

bortermelők a saját termésű boraik uccára nyílt edényekben való kimérésére, vagy zárt edényekben kismértékben való elárusítására jogosító engedélyek kiszolgáltatását a pénzügyigazgatóságtól közös kérvényben kérhetik.

2. A bortermelők engedély iránti kérelmeikhez születési és házassági anyakönyvi kivonat, illetőségi és helyhatósági bizonyítványokat nem kötelesek csatolni; a feddhetetlen előéletüket és teljes megbízhatóságukat igazoló erkölcsi bizonyítvány besatolása azonban a bortermelőkre nézve is kötelező.

3. Az engedélyért folyamodó bortermelőre vonatkozó személyi, valamint a bortermelő által megművelt szőlő- vagy gyümölcskert területére és az évi bortermés mennyiségére vonatkozó adatokat a pénzügyőri közegek V. U. 8. §-ában előírt „Helyszini megállapítás” felvétele alkalmával a bortermelő kikérdezése és szükség esetén az illetékes községi eljáróság megkérdezése útján hivatalból szerzik be. Ezeket az adatokat hivatalból kell beszerezni abban az esetben is, ha a bortermelő lakóhelye vagy a termelés helye más pénzügyőri biztosi kerület területén fekszik.

4. A bortermelő engedély iránti kérelmeinek letárgyalását és az engedély kiszolgáltatását soronkívül kell eszközölni.

A bortermelő magyar állampolgárságát a hivatalból beszerzett adatok alapján vélelmezni s részére az engedélyt a 20 év óta fennálló magyar állampolgárságnak egy éven belül a belügyminisztérium által kiállított bizonyítvánnyal való igazolásától felletezetten kiszolgáltatni kell, kivéve, ha a beszerzett adatokból kétségtelenül

megállapítható, hogy a bortermelő külföldi honos, avagy nem születése óta és 20 évnél rövidebb idő óta magyar állampolgár.

5. *A bortermelők saját termésű boraiknak uccára nyílt edényekben való kimérésére, vagy zárt edényekben kismértékben való elárusítására* nemcsak a bortermelés helyére és a bortermelő lakóhelyére, hanem más nem bortermelő község (város) területére is nyerhetnek engedélyt és pedig nem bortermelő helyekre 20.000 vagy ennél több lakost számláló községekben (városokban) — szintén a bortermelőnek juttatandó kedvezmény gyanánt — a közszükségleti szempontokra való tekintet nélkül 20.000-nél kevesebb lakost számláló községekben (városokban) (azonban csak abban az esetben, ha azt a közszükségleti szempontok megkívánják. Ehhez képest a bortermelő a fentemlített jogosítványokat tartalmazó engedélyeket több község (város) területére nyerhet; abban az esetben azonban, ha a bortermelő ugyanarra a községre (városra) kér több ilyen engedélyt, a kérelem tekintetében a V. U. 13. §-a 5. pontjának utolsó bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezéseket a bortermelővel szemben is alkalmazni kell.

6. A szóbanforgó engedélyeket kérő bortermelőktől is meg kell követelni, hogy a kimérés (elárusítás) helyéül meghatározott helyiséget jelöljenek meg; az üzleti helyiségek minősége tekintetében azonban olyan különleges követelményeket, mint pl. vendéglősöknél, korcsmárosoknál stb. — miután *nem helyben való fogyasztás céljaira történő italkiszolgáltatásról (árusításról) van szó* — nem kell támasztani.

7. *A saját termésű boroaknak álló vendégek részére való poharazására jogosító engedély iránti kérelmek teljesítését meg kell tagadni.*

8. A bortermelő saját termésű boraikat nagyban (25 liter vagy azt meg-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítatott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

haladó mennyiségben) külön engedély (illetve bornagykereskedői jogosultság) nélkül nemcsak a termelés helyén és a bortermő lakóhelyén, hanem bárhol is eladhatják.

9. Ha a bortermelők boraikat akár kimérés (elárusítás), akár nagyban való eladás céljából a termés helyéről idegen község (város) területére viszik, termelői igazolványukat is magukkal kell vinniük s azt az ellenőrző közegeknek kívánatra felmutatni kötelesek.

10. Különös kötelességévé teszem a pénzgyőri közegeknek annak szigorú ellenőrzését, hogy a bortermelők fent-körülírt jogosultságait visszaélésre fel ne használhassák, nevezetesen hogy másoktól szerzett borokat saját termésű boraik gyanánt forgalomba ne hozhassanak.

A visszaélések megakadályozhatása és kellő szigorral leendő megtorolhatása érdekében reá kell mutatnom arra, hogy:

a) a kizárólag saját termésű borainak kimérésére (elárusítására) jogosult engedélyes abban az esetben, ha nem a saját termését méri ki (árusítja el) az 1921-IV. tc. 32. §-ának 2. p. szerint minősített jövedéki kihágást követi el, amelynek ismételt elkövetése esetében tőle az engedélyt az idézett törvénycikk 33. §-a alapján mellékkülfelteként elvonandó;

b) attól, akinek engedélye az előbb előadottak szerint elvonatik, az 1921. évi IV. t.-c. 3. §-ának 3. pontja és 17. §-ának 1. pontja alapján el kell vonni az idézett t.-c. alapján kiadott valamennyi engedélyt is;

c) az a bortermelő, aki nagyban nem a saját termését adja el az 1921. évi IV. t.-c. 1. §-ában előírt előzetes bejelentés nélküli bornagykereskedőnek tekintendő s mint ilyen, az idézett törvénycikk 32. §-ának 1. pontja szerint minősített jövedéki kihágást követ el.

A kartársak figyelmébe ajánljuk a rendelet 9. és 10. pontját.

Mit kell tudni a gyárilag készült mártásokról

Irta: Reigl László.*

(Folytatás.)

Meg kell emlékezni arról, hogy gyárilag készülnek az úgynevezett mártás-kellékek, melyeket külön lehet kapni a kereskedelemben. Ezeket a mártás-kellékeket azért nem vegyítik a gyárakban a mártásokkal, mert föltöbb beható zamatjuk van és emiatt ízlés szerint külön teszük a konyhákban a mártásokhoz. Lehetnek ugyanis olyanok, akik pl. a gyömbér ízt nem szeretik, de külön kaphatók a gyömbér-készítmények és mártásoknál felhasználhatók. E gyártmányok jelentéleneknek látszanak, mégis a konzerv-gyáripár fejlettségét és a főzőművészet kifinomult magaslátát jelentik és valósággal szellemeseknek mondhatók.

A mártás-kellékek ezek: *Ecetek:* árpa-ecet, lepárolt árpa-ecet, Chiliecet, estragon-ecet, fehér borecet, francia (Maille) (maje), málna-ecet.

Tucatonként, 12 tucatonként és 50 tucatonként kerülnek forgalomba, ha üvegekbe töltik, kisebb mennyiségben. Az árpa-ecet nagyobb mennyiségben a következő tartalmú hordókba kerül:

100 gallon, azaz 454 liter	
50 " " 227 "	
25 " " 113.5 "	

A finomabb ecetek azonban ½ vagy 1 pintes üvegekben kaphatók. Ilyenek a málna, chili, estragon ecet. A fehér borecet és a francia „Maille“-t 1 és 2 pintes üvegekbe csomagolják. A felsemelt mind mártás-ecetek és a fejlett konyhaművészet széles skáláját mutatják. Ezek közül pl. a chiliecetet a Piekalili-mártáshoz, málna-ecetet a gomba-mártáshoz, a francia „Maille“-t a menta-mártáshoz, a fehér borecet a Worchester-shire-mártáshoz használják. Tehát majdnem minden mártásnak meg van a maga ecetje.

A kréme külön cikkei a mártás-gyáraknak. Ezek a sűrű készítmények nemcsak a saláták felöntéséhez használatosak, hanem a mártások consistenciájának emelésére és egyúttal ízesítésére is. Kétféle mártás-krem ismeretes, mégpedig: „Florence-krem“ és a mayonnaise-mártás.

Üvegekben, tucatonként bocsátja a gyár forgalomba. Nagyobb mennyiségben fazekakban kapható, a gallontól kezdve, amely 4.54 liternek felel meg. A kiürült fazekat jó állapotban visszakapja a gyár, a fazék ellenértékét a számlából leírja. Csinos kiállítású, fayence fazékak ezek.

Szinezők. Sokszor megtörténik, hogy a világosabb mártást barnítani kell a szakácsnak, mert megkívánja ezt a főétel sötétebb színe. Ilyenek legfőképpen a vadhúsok. Ezt a célt szolgálja a

* A Konyhatechnikai eljárások, Etelszarmazástan, Anyagkiszabás és más szakkönyvek szerzője

A női kiszolgálás ügye

A székesfehérvári ipartestület vendéglős szakosztályának tagjai írásbeli beadványban kérték a székesfehérvári üzletekből a nem tanult szakmunkás női kiszolgálás eltörlését. A szakosztály a kérést az ipartestülethez, az a címzett rendőrkapitánysághoz, az a pedigg döntésre az I. fokú iparhatósághoz tette át, ahonnan a következő végzés érkezett:

Székesfehérvár szab. kir. város I. fokú közigazgatási hatóságától mint I. fokú iparhatóságtól 1910/1938. sz. alatt a m. kir. Rendőrség Székesfehérvári Kapitánysága a következő választ kapta:

Fenti átiratára hivatkozással az iratok visszatérjesztése kapcsán hivatalos tisztelettel értesítem, hogy a vendéglátó iparokban a női kiszolgálást eltüntetni nem áll módomban. Az 1928. évi V. tc. 19. §-a, a 150.443/1930. K. M. sz. rendelet 34. §-a és a 155.102/1930. K. M. sz. r. foglalják magukba azokat a korlátozásokat, melyek megtartása mellett a vendéglátó-iparokban női munkaerő alkalmazható. Ezen rendelkezések közül a 150.102/1930 K. M. sz. rendelet 1. §-a értelmében fogadóknak (szállodákban, penzióknak) szobaasszonyi és szobalányi teendők végzésére csak 40 éven felüli, a 2. §-a értelmében pedig a vendéglőkben, kávéházakban, kávétermékekben, tejivócsarnokokban, korezmákban és cukrászdákban a vendégek kiszolgálására és a felirónői teendők

végzésére csak 24. életévüket betöltött nőket szabad alkalmazni. Kivételt képeznek a tanszerződés alapján tanonként alkalmazott, valamint tanidejük kitöltése és a segédi vizsgálat letétele után munkakönyvet nyert nők. Ezeket azonban amennyiben még nincsenek 18 évesek, csak esti 8 óráig szabad foglalkoztatni. A fenti rendelkezésekre figyelemmel vendéglőkben és kávéházakban — melyek képzéshez kötött iparok — 24. életéven aluli nőket kiszolgáló teendők végzésére csak akkor szabad alkalmazni, ha szabályszerű tanoncszerződéssel tanonként, vagy a tanidő letétele és a segédlével kiállítását után segédi munkakönyvvel segédként vannak alkalmazva. A vendéglőkben és a kávéházakban kiszolgáló teendők végző nőeknek azonban az esetben is segédi munkakönyvvel kell rendelkezni és az ipartestületnél be kell jelenteni, ha 24. életévüket már betöltötték, mivel ezen iparokban a kiszolgáló munkakört csak segédként alkalmazottak végezhetik. A fenti rendelkezések betartásának ellenőrzése a Tek. Kapitányság hatáskörébe tartozik. Véleményem szerint a fentiek és különösen annak ellenőrzése, hogy a kiszolgálást végző női munkaerők az ipartestületnél be vannak-e jelentve, az ipartestület által betérjesztett beadványban foglalt panaszt igen nagy mértékben oroszló.

Már tavasszal gondoskodják nyári pihenéséről. — Látogassa meg a visszacsatolt Felvidék szebbnél szebb városait és üdülőhelyeit.

Bel- és külföldi viszonylatban legrészletesebb és legpontosabb utitanácsokat szolgálg az I B U S z valamennyi menetjegyjárodája.

KOZPONTI MENETJEGYIRODA, Vigadó tér 2. AUTOBUS TOURS, Vörösmarty tér 8. sz.

Lapunk előfizetése alig haladja meg a napi 0.3 fillért

Evi 12 pengő oly kis összeg, amelyet minden

vendéglősnek és korezmárosnak kötelessége áldozni, mert e lap szakmánknak nemcsak harcosa, de megbeesülésünkért küzdő szaklapja is.

„Browning“ színész és a „Párisi“ színész-kivonat.

A „Browning“-ot $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 és 2 pintes üvegekben árulják, míg a „Párisi“ színész csak $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ pintes üvegekben kapható. Ez az anyag kizárólag színész, a zamatot nem befolyásolja.

Citrom-krém (Lemon-Curd) a mártások ízesítésére és consistenciájuk emelésére szolgál. Igen finom krém, mely a legfrissebb tojásból és a legjobb angol vajból készül. $\frac{1}{4}$ és 1 livrés üvegekben kapható.

Gyömbér-befőtt. Izléses palackokban vagy esinos fazekakban kapható a mártások (Worcester-shire, Chutney, stb.) ízesítéséhez használatos gyömbér befőtt. Ugy készül, hogy a gyömbért gyenge ostromen-cetben felfőzik és a felszínen összegyűlő gyömbér-habot lezedik és palackokba rakják.

Ez a **gyömbér-habszirup** 1., 2. és 3. számú nagyságban fordul el: és van különleges „Phönix“ lezárású palackban is.

A habszirup után visszamaradt anyagot hívják a tulajdonképpeni gyömbér-befőttnek, amely $\frac{1}{4}$ -es és $\frac{1}{2}$ -es fazekakban, valamint 1 fontos bádgdobozban kerül forgalomba.

Ezeket kívül ismerjük a **gyömbér-kristályt**. A gyömbért teljesen sűrűre főzik, majd kristályosítják. A fontos ládaeskákban $\frac{1}{4}$ és 1 fontos dobozokban, 7 fontos bádgdobozban, $\frac{1}{2}$ és 1 fontos „fantázia“ bádgdobozban kerül a kereskedésekbe.

Amint említettük, a felsorolt mártásokat és mártás-kellékeket a legnagyobb titoktartás alatt gyártják, ami azt jelenti, hogy az anyagok milyenségét és mennyiségét, azok összetételét és feldolgozási módját nem árulják el.

A gyári titok őrzője tulajdonképpen a fűszermester, aki az anyagokat maga adja ki és az ő felügyelete alatt történik azok feldolgozása. Hasonlít ez a szalámigyárak fűszerezési titkához, azzal a különbséggel, hogy a titok megtartása a gyári szabályok és az angol törvények értelmében itt még szigorúbb elbírálás alá esik, mert a titok elárulása nemcsak a fűszermester állásának elvesztését vonja maga után, hanem a súlyos pénzbüntetést is.

A mártások alapanyagának, fűszerezésének és előállításának titkát legelőször Montmirei nevű francia szakács adta el az angoloknak, akinek azonban semmi köze nem volt a már említett, történelmi nevezetességű másik Montmireihez.

Ettől az időtől kezdve rendkívüli szívóssággal fejlődik Angliában a mártások gyártása, annyira, hogy ma már nemcsak a távoli angol gyarmatokon, hanem a földkerekségen mindenütt lehet találkozni a esinos palackokba zárt angol mártásokkal. Természetesen különböző országokban, különböző mennyiséget fogyasztanak belőlük.

Ha megfelelő ajánlólevéllel felszerelve, az ember belép egy angol konzervgyár kapuján, a legnagyobb tiszaság

és az angolokat annyira jellemző rend fogadja. A portás szemelől sem tévesztheti a belépőt, mert a gyár területére csak a portás-fülkén keresztül lehet jutni. Itt gyári egyenruhába öltözött kísérőt kapunk magunk mellé, aki egy pillanatra sem tágit mellőlünk, amíg a látogatók személyazonosságát ellenőrző titkárhoz nem jutunk. Ennek megtörténtével az igazgatói iroda elhagyása után egy újabb kísérőt kapunk. Olyan szigorúsággal megy minden, mintha nem a gasztronómia Achilles-sarkait bombázó mártások-gyárában, hanem egy lőszergyárban lennénk. A túlzott szigorúságról és óvatosságról azonban nem lehet beszélni, mert mindazt olyan udvariassággal csinálják, mintha az ember egy diplomáciai fogadó-estélyen lenne.

A körben futó gyári helyiségek mindegyikében emberek felügyelete mellett gépek dolgoznak és az itt feldolgozott nyersanyagokat ugyanezek géperő továbbítja a körben futó gyári helyiségek közepén lévő, nagy, világos és rendkívül tiszta keverő és főzőhelyiségbe. Itt tartózkodik az ügynevezett fűszermester, aki gépek segítségével keveri össze az egy terembe összefutó, oda már előkészített anyagokat. Ez a helyiség tehát a gyár legtitkosabb része, ahol még a gépek közelébe sem szabad menni, nemhogy a fűszermesterrel lehetne egyetlen szót váltani. Ugyanebben a teremben vannak a hivatásos kóstolók, akik egyebet sem csinálnak, csak kóstolnak. Minden mártásnak külön kóstolója van. Ebből a nagy helyiségből hatalmas fazekakban a csomagoló helyiségbe kerülnek a palackozható, kihűtött mártások.

Szeretetházat épített a pécsi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata

A pécs-baranyai vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulatának választmánya ülést tartott, amelyen úgy határozott, hogy 6000 pengő költséggel **szereteházat** építet az elaggott, vagyonatlan és munkaképtelenné vált tagjai számára.

Schmidt János ipartársulati elnök bejelentette, hogy **Esztérgár** dr. h. polgármesterrel folytatott tárgyalásai eredményeképpen a város, amennyiben a szakosztály a 6000 pengőt rendelkezésre bocsátja, **kötelezi magát arra, hogy a szeretetházban esetleg elhelyezett elaggott vendéglőst teljes ellátásban részesíti**, amennyiben ilyen vendéglős nem akadna, úgy a házat a város a maga gyámmoltjai egyikének utalja ki, a ház tulajdonjogát azonban mindenkor fenntartja az ipartársulat részére. A választmány a részletes tárgyalások lefolytatásával Schmidt János elnököt bízta meg, ugyanakkor érdemeire való tekintettel úgy hatá-

KORONA SZÁLLODA ZALASZENTGRÓT
teljes berendezéssel együtt
SZABADKÉZBŐL ELADÓ.
Érdeklődni ugyanott a tulajdonosnál.

rozott, hogy az építményt, mint az ipartársulat karitatív gondoskodásának meggyőző bizonyosságát „**A pécsi vendéglősök Schmidt János szeretetházát**“ -nak nevezi el.

Elhatározta még a választmányi ülés, hogy a rendelkezésre álló **tartaléktökével beszerzési szövegeteket alakít**. A választmány és a vigalmi bizottság együttes ülése elhatározta, hogy június 15-én, kedvezőtlen idő esetén egy hét múlva nagyszabású júniálist rendez a szeretetház alapjának gyarapítása érdekében. A részletes programot most dolgozzák ki s már a legközelebbi napokban közlik a nyilvánossággal.

A **soproni** ipartársulat is elhatározta, hogy elaggott és vagyonatlan kártársak részére egy **Othont** épített.

Be kell-e jelenteni az üzletben működő feleséget?

Az egyensúlytörvény végrehajtásával kapcsolatban felmerült annak kérdése, hogy az üzletben közreműködő házastárs bejelentendő-e az Értelmségi Ügyek Kormánybiztosánál?

A törvényben és annak végrehajtási utasításában a leggyakorlottabb törvényelvonás sem tud felfedezni olyan rendelkezést, mely szerint a kereskedő, vagy iparos az üzletben foglalkozkodó feleséget bejelenteni tartoznék. A feleség rendszerint vagyontársaságban él a férjével, hozományra — ha volt — az üzletben van elhelyezve s ha jogilag nem forog is fenn üzletársi viszony férj és feleség között, lényegileg a feleség is üzlettulajdonos, akinek az üzletben az esetek túlnyomó részében olyan elfoglaltsága van, amelyet alkalmazottra bízni nem is lehet. Az üzlettulajdonos felesége tehát nem foglalkozhat el olyan munkahelyet, amelyet alkalmazottal lehetne betölteni és miután az üzletben sem munkaviszony alapján, sem pedig a törvényben és a végrehajtási utasításban körülírt egyéb előfeltételek mellett sem működik közre férje üzletében, senki sem gondolhatott arra, hogy bejelentési kötelezettség alá esik. Az Értelmségi Ügyek Kormánybiztosának **törvény-magyarázata szerint az üzletben közreműködő feleség bejelentendő.**

Csak későn és hézagosan szivárgott ki a nyilvánosságba ez a bejelentési kötelezettség és ezért az OMKE veze-

JÓFORGALMU biztos megélhetést nyújtó **jogfolytonos kisebb vendéglő** házzal együtt eladó. Cím: **Kősa István, Kiskunhalas, Hajnal-u. 3.**

tősége a kérdés tisztázása végett eljárt Kultsár István kormánybiztosnál és beható tárgyalást folytattak a kormánybiztossal, amelynek során oda-konkludáltak, hogy ha már be kell jelenteni az üzletben közreműködő felelőseket, amiről a kereskedők és iparosok széles rétegei tudomással nem bírhattak, ne tekintse az elmaradást és a pótlólag beérkező bejelentéseket kihágási eljárás megindítására való oknak, hanem tüzzön ki egy határidőt, amelynek lejártaig a bejelentések minden jogkövetkezmény nélkül pótolhatók.

Kultsár István kormánybiztos nem zárkózott el e kívánság teljesítése elől s így remélhető, hogy ezirányú rendelkezés rövidesen napvilágot fog látni.

A Kormánybiztosság várható rendelkezésétől eltekintve minden üzletlajdonos, aki eddig nem tette meg, jelentse be az üzletben közreműködő felelőseit, tekintet nélkül az iskolai képzettségére.

A bejelentés az első bejelentésekhez előírt fehér nyomtatványon eszközendő. A nyomtatvány a polgármesteri hivataloknál, illetve községi előjáróságoknál kaphatók.

Hogyan kell kifogástalan fagyaltot készíteni

Irta: Dr. Kardos R. Ferenc.

Amikor felmelegszik az idő, téli almukból felébrednek a fagyaltimádók és velük együtt a fagyaltkészítők is. A fagyalt forgalma azonban nem csak ettől a két tényezőtől függ, hanem egy harmadiktól is: a „fagyalt-rendelettől”. Ezt a rendeletet a földművelésügyi miniszter adta ki 48400—332. F. M. sz. alatt és célja az volt vele, hogy úgy a fagyaltkészítőt, a tisztességtelen versenytől, mint a fogyasztót a rossz fagyaltoktól megmentse. E célok elérésére meglehetősen szigorú, de a célnak megfelelő előírásokat kell betartani. A fagyalt-rendelet szinte recepteket közöl a fagyalt elkészítéséhez, de emellett természetesen a fagyaltkészítő szak-tudására és ötletességére bízta, hogy az előírt szabályok betartása mellett milyen recept szerint készít izletesebb, jobb konzisztenciájú fagyaltot.

A rendelet szerint gyümölcsfagyalt készítésekor 1 liter vízhez 420 gramm gyümölcsanyag, 460 gramm cukor keverendő a megengedett zamatosító, festő és szilárdító anyagokon kívül. Tejfagyaltnak csak 340 gramm cukor, de legalább 6 tojásnak a sárgája kell 1 liter tej felhasználása mellett. A jég-tejkrém esetében e tejfagyaltnak 1 liter tejjel szántatva még 450 gramm 30 százalékos zsírtartalmú édes tejszínt is kell tenni. De hiszen a hatósági ellenőrzéskor észlelt bajok nem is a cukor, gyümölcsanyag vagy tojás nem elegendő mennyisége miatt vannak, hanem az úgynevezett járulékos anyagok miatt. Ilyen anyag elsősorban a festék, amely csak akkor alkalmazható, ha nem kátrányfesték, hanem

nővényi, kivéve az eperfagyalt prioritására szolgáló Brillant Ponceau nevű piros festéket.

Igen sok esetben kellett a fagyaltkészítőt megbüntetni esszenciák használata miatt. A közönség szereti az igen aromás, jóízű, kókusz, ananász-puncz, banán stb. fagyaltokat, sajnos azonban az, hogy a fenti anyagokat csak igen kevés cukrász szerzi be eredetiben, legtöbb hasonló ízű és zamatú esszenciát használ, amit pedig a rendelet tilt. Nem szabad használni citrom- és borköveset olyan esetben, ha a gyümölcsnek elég magas a tartalmá, mert ilyenkor a vásárlót megteveszthetjük a fagyaltnak lévő gyümölcsmennyiség felől. Hála Istennek, mind kevesebbé válik a keményítővel való hamisítás, mely egyike volt a legelterjedtebbeknek. Ezzel kapcsolatban megemlítem, hogy sok olyan „fagyaltpor” van forgalomban, mely meg nem engedett anyagokat (sacharint, tragantot, kátrányfestéket) tartalmaz és a legtöbbször keményítő is van. Sajnos, fagyaltkészítőink sokszor

elmulasztják a kereskedői gondosságot és nem néznek utána az ilyen segédanyagok eredetének, holott célszerű volna megvétel előtt megvizsgáltatni az anyagot, mert ez még mindig olcsóbb, mint a súlyos büntetések, melyekhez kifogásolando esetben ügyis hozzájár a vegyvizsgálati díj.

Nagyon kell vigyázni a fagyalt tárolására. Itt a tisztaság legyen a legfőbb szempont. Éjjelen át fagyaltot csak fagyasztva tanácsos eltartani, különben a betegségek okozó baktériumok nagyszámban fejlődhetnek ki. Különösen áll ez a tejfagyaltokra. (A megszavanyodott pasztörözött tej néha veszélyesebb, mint a nyerstej.)

A fentiekben nagy vonalakban vázoltam fagyalt készítésének helyes és rendeletnek megfelelő útját. Kétes esetekben ajánlatos a megfelelő szakhatóságnál (Chemiai Intézetnél, a Székesfehérvári Vegyészeti Intézetnél) előzetesen érdeklődni, melyek mindenkori szívesen adnak felvilágosítást.

(Élelmiszer Ujság).

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI. Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

Jogi tanáccsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest, IX. Ferenc körút 37. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9—4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg feltétlen küldendő.

Vendéglők és koresmák az istentisztelet alatti zárvatartása.

Szövetségünkhez sűrűn fordulnak felvilágosításért, hogy jogos-e a hatóságok azon rendelkezése, hogy egyes helyeken vasár- és ünnepnapokon az istentisztelet ideje alatt az üzleteket bezáratták. Tájékoztatásul itt ismertetjük a m. kir. belügyminiszter úrnak 156.776/1933. B. M. számú rendeletét, amelyet valamennyi vármegyei alispánhoz és a m. kir. rendőrség budapesti és vidéki főkapitányságához intéztet.

Kérjük a Szövetségünkhez tartozó szakmai alakulatok elnökeit, hogy a rendeletet őrizték meg. Külön felemlítjük, hogy e rendelet a visszaesatolt Felvidékre és Kárpátaljára is vonatkozik:

A fentebb említett rendelet itt következők:

A 94.453/1921. B. M. számú rendelet 6. §-a többek között előírja, hogy istentiszteletek, egyházi ünnepélyek, körmenetek tartama alatt a templomhoz, körmenet, vagy egyházi ünnepély kö-

zelében levő koresmákat és pálkamé-
méréseket zárva kell tartani. Ugyanez a szakasz megállapítja, hogy az italmérés és pálkamérés céljaira újonnan nyitott üzleti helyiségeknek középületektől stb. távol, de legalább 200 méterrel túl kell feküdniük.

Tudomásomra jutott, hogy egyes rendőrhatóságok a fentebb említett rendelet rendelkezésének téves értelmezésével italmérő és pálkamérő üzleteknek az istentisztelet alatti zárvatartását rendelik el, amelyek az előbb említett középületekhez 200 méterrel belül fekszenek.

Mihez tartás végett közlöm, hogy a 94.453/1921. B. M. számú 6. §-ának tartására vonatkozó rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy csak azokat az italmérési és pálkamérési üzleteket kell az istentiszteletek, egyházi ünnepélyek tartama alatt zárva tartani, amelyek azokra zavarólag hatnak. Ez utóbbi körülménytől függ tehát az említett üzletek zárva tartásának kötelezettsége és nem távolságtól.

Erről Alispán (Főkapitány) urat további eljárás végett értesítem.

A kartársak ügyeljenek arra, hogy az istentisztelet alatt vendégeik lármával ne zavarják azt.

Az Országos Szövetség intézőbizottsága

május 4-én Szöllősy Ferenc ügyvezető elnök vezetése alatt ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a felügyeleti hatóság az elmúlt hóban megtartotta a szokásos ellenőrzést, felülvizsgálta a pénz- és ügykezelést és minden rendben talált. A hatósági vizsgálaton jelen volt Jentner Lajos társelnök, Mazura Rezső pénztáros és a

titkár. Beszámolt azután a Szövetség a folyó ügyekről. Bejelentette, hogy a fővárosi vendéglősök a kőbányai sörgyárakkal folytatott tárgyalás után a sör beszerzési feltételei miatt újabb megállapodást létesítettek. Mivel annakidején a budapest-környéki kartársak és a sörgyárak között az a megállapodás jött létre, hogy a pestkörnyéki határos helységekből azonos feltételekkel, mint a fővárosban, kerül kiszolgálásra a sör, így szükségessé vált a fővárosra nézve történt megállapodást a környékre is kiterjeszteni. Ez sikerült is. Ennél a tárgynál élénk vita indult meg. Különböző kívánások merültek fel. Többek között az a felfogás jutott kifejezésre, hogy azok az engedmények, amelyeket a Szövetség kiharcolt, csak a Szövetséghez tartozó kartársakra vonatkoztassék. Elnök a felmerült kívánásokat jegyzékbe foglalta és azokat egy kisebb bizottság részvételével a sörgyárakkal le fogja tárgyalni.

Elnök egyéni tagok felvétele után közölte, hogy a *Kassai Vendéglősök és Italmérők Szakipartársulata* Szövetségünkhöz való csatlakozását bejelentette és felvételt kéri. Az intézőbizottság egyhangúlag teljesítette a kassai kartársak kérelmét.

Szöllőssy Ferenc ügyvezető elnök azután felemlítette, hogy az idei kongresszus helyének megállapítása a bizottság feladata. A kongresszust több város hívta meg, többek között Kassa is. Hazánk nagyböbödására való tekintettel és a Felvidék visszacsatolása kívánatosá teszi, hogy az idei kongresszust Kassán rendezzük. A bizottság az elnök javaslatát egyhangú lelkesedéssel fogadta el azzal a kívánsággal, hogy a kongresszus már augusztus hóban tartassék meg. Egyben a bizottság az elnökséget bízta meg a kongresszusi munkák lebonyolításával.

Elnök bemutatta a kereskedelmi és közlekedésiügyi minisztériumnak most megjelent egyik rendeletét a fővárosi és hat környéki város területén foglalkoztatottak legkisebb munkabérééről. Ez alkalommal szükségesnek tartja a kartársak figyelmébe ajánlani, hogy ezen rendeletet, valamint a munkaidő szabályozásáról szóló rendeletet szigorúan tartsák be. E rendelet benemartása és főleg téves értelmezése miatt rengeteg munkaügyi per van folyamatban. **Wind** János több igen érdekes esetet hozott fel arról, hogy milyen rabulisztikus magyarázattal kívánja az állásból kilépett némely alkalmazott igényeit érvényesíteni. **Klöcker** Rezső felemlíti, hogy ezeket a jelenségeket a kereskedelmi és iparkamara már észlelte, egy tanácskozáson a kamara azt az

álláspontot foglalta el, hogy abban az esetben, ha a munka beosztása ellen két héten belül az alkalmazott kifogást nem emel, úgy később az illető által jogosnak vélt igényeit vita tárgyává már nem teheti.

Elnök azután kijelentette, hogy a Szövetség gyűjti az adatokat és azokat illetékes helyen előterjeszti azzal a kérelemmel, hogy a rendezetnek ama részei, amelyek eddig félremagyarázásokra adtak alkalmat, módosíttassanak.

Titkár előadja, hogy minden képviselőválasztás után panaszok érkeztek a Szövetséghez, hogy egyes képviselőjelöltek és azok állítólagos megbízásából a kortések által rendelt, az agitációs idő alatt hitelben kiszolgált italok árát nem fizették meg és így nagy veszteségeket szenvedtek. Voltak olyan kartársak, akik az ú. n. alkotmányos költségeket úgy értelmezték, hogy ahhoz az italfogyasztás is tartozik, tehát ilyen követelés perelhető. Tervezések elkerülése végett a Szövetség felhívja a kartársak figyelmét, hogy az 1928. évi II. t.-c. szerint bármilyen alkalommal hitelbe kiszolgált szeszes italok árát a bíróság nem ítéli meg. Tehát saját jól felfogott érdekből senkinek szeszes italokat hitelbe ne szolgáljanak ki.

Szöllőssy Ferenc ügyvezető elnök azután rámutatott arra, hogy a Szövetség hivatalos lapjában a „Fogadó”-ban egy kis programot adott a Szövetség célkitűzéséről. Ezt a közleményt most kibővíteni és szóval kiegészíteni kívánja, valamint konkrét javaslatot ohajtott volna előterjeszteni. Az előrehaladott időre való tekintettel javaslatát a legközelebbi ülésen fogja előterjeszteni. Köszöni a kartársak szíves megjelenését és értékes hozzászólásukat a napirendre tűzött tárgyakhoz, az ülést bezárta.

A Légvédelmi Liga női bizottságának adománygyűjtési engedélye.

A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy a Légvédelmi Liga országos női bizottsága (Budapest, IV. Kossuth Lajos uca 14. II.) a szegények részére gázálarcok beszerzéséhez szükséges összeg részbeni megszerzése céljából egyelőre 6.000.000 azaz Hatmillió darab 2 azaz kettőfélteres bélyegeket forgalomba hozatalával 1939. évi május hó 1. napjától számított egy évi időtartamon át Budapest székesfőváros, Baja, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Keckemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged és Székesfehérvár thj. városok, valamint Újpest, Pestszenterzsebét, Pestszentlőrinc és Kispeszt megyei városok területén — az alábbi feltételek mellett — pénzbeli adományokat gyűjt-hessen.

1. A bélyegeknél a forgalomban levő

A Kristály-víz

forgalomba hozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

pénzügyi és postai bélyegektől színe és alakra annyira el kell térniök, hogy azokat ezentől bárki könnyen megkülönböztethesse.

2. A bélyegeket nyílt árusítási üzletekben 1 (Egy) pengőn felüli vásárlás esetén, éttermekben, szállodákban, kávéházakban, borbély- és fodrászüzletekben a fizetett összegre tekintet nélkül lehet a közönségnek megvételre felajánlani.

3. A közönség részéről vásárolt bélyegeket általában a kiszolgáltattott csomagra, illetve a fizetési jegyzékre (blokkra) kell ragasztani. Ha pedig a vásárlóközönség fizetési jegyzéket (blokkot) nem kap, a bélyeget a vásárlónak kell átadni.

4. A 2. bekezdésben említett üzletek, szállodák stb. tulajdonosai a részükre eladott bélyegmennyiségről negyedévenként kötelesek az engedélyesnek elszámolni. Az engedélyes ebből a célból hozzájuk megbízottakat küld, annak ellenőrzése céljából, hogy ez az elszámolás megtörtént-e. A megbízottaknak az engedélyes részéről kiállított arcképes igazolvánnyal kell ellátva lenniök. Az említett tevékenységgel csak az bízható meg, aki erkölcsi és közrendészeti szempontból, valamint nemzethűség szempontjából kifogás alá nem esik.

5. Az adományokat az engedélyes által szabadon választott, de Polgármester úrnak előzetesen bejelentendő pénzügyintéznél, az engedélyes egyéb vagyonaától elkülönítve, folyószámlán kell kezelni. Az adományokat a 2. alatt említett üzletek, szállodák, éttermek stb. tulajdonosai erre a folyószámlára postatakarékpénztári befizetési lapon fizetik be.

Vasúti vendéglő

eladó. Bővebbet csak személyesen az orosházi pályaudvari vendéglősnél.

Levelekre nem válaszolok.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Közgyűlések

Szakmai közgyűlés.

A csepregi járási vendéglős, koresmáros, mézárós és hentes szakosztály, mint a vármegyei és orsz. szövetség tagja, f. é. május hó 23-án d. e. 10 óra-
kor tartja Répcevisen Németh József vendéglői helyiségében évi rendes vándorközgyűlését. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Fehér Alajos elnök. Zár-
számadás, költségvetés, Keresztényi Géza pénztáros terjeszti elő. Általános tisztújítás. 3 tagú intézőbizottság 3
évre választása. Sajnálattal kell meg-
állapítanunk, hogy közírtásban és
közszertetben álló elnökünk, Fehér
Alajos, aki a szakosztály megalapítója,
lelkes, közel 30 éves vezetője volt, meg-
váltni szándékozik állásától korára és
a tagoknak a szakosztálytól való tá-
volmaradása, nemtoródómsága, össze-
tartás hiánya miatt, most, amikor a
súlyos viszonyok kell, hogy testvéri
szakmai összefogásra kényszerítsenek
bennünket. Szaktársak, jöjjetek mind-
nyájan a gyűlésre!

A Pilishegyvidéki Vendéglősök és Koresmárosok Csoportja

május 10-én Csillaghegyen, a Bösinger-
féle vendéglő különterében Husvík
Dusán vezetésével közgyűlést tartott.
Elnök a szépszámban megjelenteket
üdvözölte, majd letárgyalták Kimár
József titkár előadása után az évi je-
lentést, zárószámadásokat és költség-
előirányzatot. Miután a tisztikar man-
dátuma lejárt, elnök kiküldött egy je-
lölőbizottságot. A jelölőbizottság
rövid tárgyalása után Schieszl Kon-
rád bizottsági elnök betérjesztette ja-
vaslatát, amelyet a közgyűlés egyhan-
gúlag elfogadott. Elnökké újból Hus-
vík Dusán választotta.

Kimár József azután ismertette a
kartársaknak azon kívánságát, hogy a
Szövetség a bor kímérisi árának sza-
bályozásánál lépjen közbe, mivel ezen
a téren egyes községekben egészen ért-
hetetlen és káros versengések vannak.
Schieszl Konrád közli, hogy az
előző napon — mivel borkereskedéssel
is foglalkozik — kapott értesítést a
borárakról, amelyek erősen emelked-
nek. Nagy szükség van a kímérisi árak
szabályozására, mert ha a kartársak
gondolkodás és számítás nélkül mé-
rik a bort, szüretig rá fognak jönni,
hogy forgótökéjük erősen megeszappan.
De arra is figyelemmel kell lenni, hogy
a közterhek sem esőkönnek. A maga
részéről is szükségesnek tartja a bor
kímérisi árának egységesítését. Pósch
Gyula, az Országos Szövetség titkára
tájékoztatta a jelenvoltagekat az újabb
borpiaci árakról, amelyek emelkedő
tendenciát mutatnak. Krumpék Fe-

rene felemlíti, hogy a borvásárlás a
termelőknél nagy nehézségbe ütközik
nemcsak a magas beszerzési ár miatt,
hanem azért is, mivel a legtöbb gazda
még magasabb árat vár és nem adja
el készletét.

Hosszabb, élénk eszmecsere után a
közgyűlés elhatározta, hogy figyelem-
mel a borpiac jelenlegi helyzetére, a
bor legkisebb kímérisi árát a járás
minden községében egy pengőben ál-
lapítja meg.

Erről az elnökség köriratban értesíti
az összes kartársakat. Az uccán át való
bor árusítására vonatkozólag pedig azt
a határozatot hozta a közgyűlés, hogy
minden község vendéglősei és kores-
márosai együttesen állapítsák meg,
hogy a házhöz vitt bort literenként 80
vagy 90 fillérben árusítsák-e. Csucs

Lajos és Gráner Kálmán megemlíti,
hogy egy pengőnél oleosabb áron már
eddig sem mértek bort, de besületbéli
kötelesség, hogy a most megállapított
kímérisi árát minden kartárs betartsa.

Kimár József titkár ezután ismer-
tette a kőbányai sörgyárakkal folyta-
tott tárgyalást. Pósch Gyula pedig
közölte, hogy Pestkörnyékhez a po-
mázi járás Budakalász községig ter-
jed. Több kívánság merült fel, ame-
lyeket az elnökség be fog jelenteni.

Végül a közgyűlés elhatározta egy
zászló beszerzést, e célból egy bizottsá-
got küldött ki. Ezután a közgyűlés
örömmel vette tudomásul, hogy az idei
országos kongresszust Kassán rendezi
a Szövetség, amelyen a járásból tekin-
élyes számban fognak részt venni.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

A családi pénztárak eddigi működése.

A nyolc szakmai családi pénztár im-
már túl van az első hullámon, az igény-
bejelentésen s ezek feldolgozásán. El
kell ismerni, hogy az organizáció vá-
rakozáson felül síma s teljes mérték-
ben alkalmazkodik a kereskedő és ipa-
ros vállalkozói élet gyors követelmé-
nyeire. Február 1. és 20. közötti idő-
ben nem kevesebb, mint 120.000 igény-
bejelentés feldolgozása történt meg a
nyolc pénztár részéről s az eredmény
szerint elismertek 94.000 igényt, nem
kevesebb, mint 170.000 gyermekkel. Az
igényelismérest rögtön követte a já-
randóságok fizetése is s ennek meg-
felelően még február hónapban folyó-
sítottak 94.000 családapra kezéhez nem
kevesebb, mint 861.041 pengőt.

Tekintve azt a körülményt, hogy a
vonatkozó törvény kihirdetése m. é. de-
cember 30-ával történt és a családi
pénztárak szervezete már január első
napjain működött is — ami nagyon
gondos és teljes körültekintéssel törté-
nt előkészítés után lehetséges —, iga-
zán kielégítő. Az első negyedévi rész-
let fejében eddig befolyt összeg mint-
egy 3,6 millió pengő.

Az egyes pénztárakhoz befolyt ösz-
szegek jóval meghaladják a szükség-
letet és jelentős tartalékaik vannak.
Nézetünk szerint nincs szükség arra,

hogy felesleges tartalékolásokat eszkö-
zöljenek, mert az ipar ma nincsen ab-
ban a helyzetben, hogy a szükségesnél
nagyobb terhet viseljen és ezért ha
már tiszta kép áll az illetékesek előtt,
úgy újból szabályozni kell a viselendő
terhek mérvét.

Húsupari főiskolát és mintaműhelyeket állít fel a mézárósok és hentesek ipartestülete.

Rendkívüli közgyűlést tartott vasár-
nap a Budapesti Mézárósok és Hús-
iparosok Ipartestülete, Koch Gyula el-
nök kifejtette, hogy az iparizés nem
a hatóságok feladata, hanem hozzá kell
segíteni az iparosokat ahhoz, hogy to-
vább fejlesszék képzettségüket és ez-
után üzemüket is. Az ipartestület e cél
megvalósítására kétszáz ezer pengő be-
fektetéssel átalakítja Rákóczi téri szék-
házát. Az új épületben megfelelő ott-
honra találnak a magyar húsupar kul-
turális, szociális és gazdasági intézmé-
nyei. Itt állítják fel a továbbképző
húsupari főiskolát és az ezzel kapo-
satos internátust, itt rendezik be a
mintaműhelyt, valamint a kísérleti és
vegyvizsgáló állomásokat.

A munkakönyv visszatartása.

Ha az iparos a munkából gőgjanul
kilépett segéd visszavezettetését 14 nap
alatt nem kéri, a munkakönyvet — az
ipartörvény 157. §-ának a) pontjában,

EGERBEN

a város központján a volt

Széchenyi szálló

KÁVEHÁZ-, ÉTTEREM- és SÖNTES-
HELYSÉGGEL, 19 VENDEGSZOBA-
BERENDEZÉSSEL és egy háromszobás
lakással, valamint személyzeti szobák-
kal igen jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:
RADIL KÁROLY nyomdaigazgató.

Kitűnő és nélkülözhetetlen szakkönyv a
REIGL LÁSZLÓ-féle

Konyhatechnikai eljárások. Ételkészítés Anyagkiszabás

Az egyetlen szakkönyv, amely az ételek
részletes kalkulálásával is foglalkozik.
A mestervizsgáló bizottság tagjai-
nak különösen ajánlható.

A KÖNYV ÁRA: 6.— PENGŐ.

Megrendelhető az összegnek, valamint
30 fillér portóköltésnek bekludásával a
Fogadó—Magyar Vendéglős kiadóhiva-
talában, Budapest, VI, Csengerly u. 51.

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű
márkás fajborait palackoz-
va és hordótételben.

illetőleg az ennek helyébe lépett 1922-XII. tc. fejezetében megállapított kihágás miatt pénzbüntetetés és kártérítési kötelezettség terhe alatt — a segédnek haladéktalanul kiszolgáltatni, vagy pedig az iparhatóságnál letétbe helyezni tartozik, mely esetben a munkakönyvnek továbbjuttatása iránt az iparhatóság intézkedik. A felperes szolgálatadója a segédi szolgálatból kilépő felperes munkakönyvét visszatartotta és azt az illetékes iparhatóságnál sem helyezte letétbe. Ezek szerint a jogtalan eljárásból eredő kárért az alperes kártérítési felelősségét a fellebbezési bíróság megállapította. K. VI. 2264/1934. szept. 12. (Magyar Törvénykezés 1934. nov. 1-i száma.)

Halálozás.

Ankner Ödön érdparkvárosi vendéglős neje, szül. Gyarmathy Róza április hó 28-án rövid szenvedés után életének 44. évében az Úrban elhunyt. Az elhunytban Ankner József volt pestszenterzsébeti vendéglős és neje menyüket gyászolják.

Azokat a kézműipari üzemeket, melyeknek vezetésére a tulajdonos nem alkalmas, meg kell szüntetni — Németországban.

A kézműipar jövőjét érintő igen fontos rendeletet adott ki a gazdasági miniszter. Eszerint 1942. december 31-ig meg kell szüntetni azokat a kézműipari üzemeket, melyeknek tulajdonosa nem mutatkozik önálló iparüzem vezetésére alkalmasnak, vagy ha az illető üzem fennmaradásához közgazdasági érdek nem fűződik. Az így felszabadult munkaeőket más, hiányban szenvedő gazdasági ágban kell elhelyezni. Elsősorban a túlszűfolt iparokra (borbély, szabó, mészáros) kell a rendeletet végrehajtani, a végrehajtással a kerületi munkahivatalok és a kézműveskamarák vannak megbízva. A határozat ellen fellebbezésnek van helye a birodalmi miniszterhez. Az önálló üzem vezetésére való alkalmatlanság megítélésénél legnagyobb gondossággal kell eljárni, csak szakmai vagy kereskedelmi járatlanság, becsületbírósági elmarasztalás stb. esetén lehet az alkalmatlanságot kimondani. Nem lehet az alkalmatlanságot megállapítani öreg és csökkent munkaképességű iparosoknál. A megszüntetésnek másik feltétele, hogy az új munkahelyen legalább annyit jövedelem legyen biztosítva számára, mint a megszüntetendő üzem mellett volt. A kisipari üzemek száma 1936 és 1938 között 104.000-rel csökkent. Az újrendelet további csökkenést fog előidézni.

Aki nem ért a szakmához, az nem tud kalkulálni és árrömbölést végez, az az ipar önálló vezetésére itt sem alkalmas.

A sajtókamara

felvételi bizottsága lapunk felelős szerkesztőjét és kiadóját: Pósch Gyulát a sajtókamara tagjai sorába felvette.

A Balatoni Pavillon.

Nem kívántunk ünnepontok lenni. Eddig erről a pavillonról, amely a Nemzetközi Vásáron igen jó helyen nyert elhelyezést, nem írtunk. Egy hete már, hogy a Nemzetközi Vásár bezárt, így tehát utólagosan tollunkra kívánczik egy kis építő kritika. Ez a pavillon ugyanis a Balaton propagálását célozta. De aki abban megfordult, akár ismeri a balatoni tájakat, akár nem, a legnagyobb eséllyel hagyta el az épületet. Mi ismerjük a Balaton somogyi és zalai partját, magunkban tépelődünk, voltaképpen mit akarnak ebben a pavillonban propagálni? Ugy gondoljuk, csak a tónak vizét. Mert ott a balatoni vizen kívül alig lehetett valami vonzó propagandaanyagot látni. A Balaton rajongói és az oda vágyakozó ismeretlenek kiábrándulva távoztak a körkép-helyiségéből. A híres balatoni fürdő- és gyógyhelyről, Balatonfüredről mást nem láttunk, mint a tarajozó tónak kis hullámoeskáit, melyek a tó partját mosák és a távolban szelíden emelkedő szőlőhegyeket. Magát a gyógyhelyet, a szívbaajosok híres fürdőjének épületét, szállodáit, gyógyásványvizet kútját, amelyet nagy tömegek vesznek körül és isszák a gyógyvizet, a sétányt stb., a regatta-kikötőt, a balatoni fürdőt stb. mindezekből semmit sem lehetett látni.

S így volt ez köröskörül a Balatonnál, Keszthely, Siófok, Balatonföldvár, Tihany, Balatonalmádi stb. semmi, de semmi anyag nem volt kifüggesztve. Hát nincsen ott semmiféle propagandaanyag? Egyes balatoni parcellázóirodák különös képeket mutatnak be a Balatonról. Van Valatoni Szövetség, Balatoni Intéző Bizottság, Balaton Társaság, van egy Balatoni Szállodások, Vendéglősök és Penziósok Egyesülete, hát ezek a szervek, akik mindannyian a balatoni kultusz szolgálatában állnak, csak ezt tudták produkálni? A magunk részéről felkérjük Haas Imre kartársat, aki az utóbb említett egyesületnek alelnöke, a jövőben a maga nagy tapasztalatával és hozzáértésével kapcsolódjék be a propaganda-munkába, mert a mostani propaganda — pedig erre most nagy szükség van, azonkívül a Felvidék is kíváncsi volt a magyar tengerre — nem volt jó propaganda. Ellenkezőleg!

Mit kívánnak a pályaudvari vendéglők pincérei?

A vasúti vendéglőkben foglalkoztatott pincérek mozgalmat indítottak, hogy a MÁV-tól évente 4 szabadjegyet és féláru jegyváltásra szóló igazolványt kaphassanak. Hogy ezt a meg lehetős reménytelen kívánságot mivel fogják indokolni, még nem tudjuk. Mi ugyan kívánjuk, hogy mozgalmak sikerrel járjon, de mikor a főnökök sem kapnak szabadjegyet, hanem csak bevásárlás céljából féláru jegyváltásra szóló igazolványt, alig hisszük, hogy kívánságuk teljesülni fog.

Vendéglői berendezések

Új és használt

Kerti bútorok, kuglifelserelés, evőeszközök, üvegáru legoleszban

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
K Ö L C S Ö N Z É S !

Azokat az olvasókat, akik eddig az előfizetési díjat még nem utalták át, felkérjük a díjnak sürgős beküldésére.

Döntvények a társadalombiztosítás köréből.

A családtag a T. 8. §. 3. bekezdése (6500—1935. M. E. 4. és 38. §) szerint is biztosításra kötelezett, ha nem a munkaadó háztartásában nyer ellátást, hanem önállóan a saját családja háztartásában él (XVI. 14.543—1936). — Ha a munkaadó abban a tudatban jelenti be a szolgálatból elbocsátott alkalmazottja munkából kilépését, hogy ez utóbbi felmondási időre járó javadalmazás meg nem illeti, az alkalmazott azonban több a munkaadó ellen a felmondási járandóság iránt pert indít, erről a kereset kézbesítését követő 8 napon belül értesíteni tartozik, mert különben az ellene a T. 129. § 4. bekezdése alapján támasztott segélymegtérítési követeléssel szemben egyébként jóhiszeműsége esetében sem védekezhet már azal, hogy a felmondási járandóságra vonatkozó jogot utólag a bíróság állapította meg s a per kimenetelét előre nem láthatta. (XVII. 11. 319—1935).

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

	drbja fill.
Ötnyelvű százalék-plakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalék-plakát kicsi..	—12
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező	—40
A sütemények fogdosása	—30
Fiatalkoruk szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—40
Személyzeti okmánytasak	—10
Éneklés, lárzmás tilos	—25
Padlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—40
Kutyákat behozni tilos	—25
Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.	

Megrendelhető kiadóhivatalunkban
Budapest, VI. Csengery ucca 51. I. e. 7.

A Fogaadó-Magyar
Vendéglős-
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

A borpiacon

a hosszú időn keresztül tartó lanyhaság megszűnt. Mindenütt lényeges ár-emelkedés következett be. Az árak általában 3,5 fillér körül alakulnak ki, de ilyen áron is nehezen tudják a vevők szükségleteiket fedezni és 10 fokok borért 40 filléres árat is fizettek nagyobb tételekben. A készletek erősen megesappantak.

Örkényben a bor ára 40–42 fillér. — Ceglédén 9–10 Mall. tavalyi borokért 35–40 fillért kérek. — Kerekgyháza: Árak szilárdak, 3,1–3,5 fillért kérnek Mall. fokonként. — Kiskunfélegyháza: A borkereslet megindult, vevők 40 fillért fizetnek. — Csengődön kisebb eladások történtek 3,3 filléres alapon. — Csongrádon kevés a készlet, gyenge borok ára 45, jobb áru 50 fillér literenként. — Jánosalmán vendéglősök és kereskedők érdeklődnek a borok iránt, ára 3,3–3,5 fillér Mall. fokonként. — Szekszárdon jobb minőségű borokat a gazdák 50–56 fillérre tartják. — Sopronban a kereslet lanyha, de az árak szilárdak, mert a téli fagy sok árt tett és nagy termést nem várnak. — Balatonfüreden ismét érdeklődés van, különösen a burgenlandiak és béiesiek részéről, csak a beviteli engedély megszerzése ütközik nehézségbe. Kiseb eladások 65–80, 100–120 filléres ában történtek. — Mórón az összes borkészlet mintegy 5000 hl, amelyből legfeljebb 1000 hl öbor. Ezekért 60–90 fillért, az 1938-as borokért 48–55 fillért kérnek és vásárolják. Az édeskés 1938-as borokért 60 fillért is elkérik. — Jászberényben 15.000 hl bor vár vevőre. Vendéglősök 38–45 filléres áron vásároltak. — Domoszlón a borárak — gyenge forgalom mellett — 40–50 fillér között mozognak.

Egy új szőlőbetegség, a „feketebélűség”, a szőlő belpoklossága.

Erdély László most adta ki erről a veszedelmes szőlőbetegségről igen érdekes tanulmányát. A könyv bevezetésében erről a betegségről a következőket írja: A legutolsó négy esztendőben mind gyakrabban merül fel szőlőgazdák körében panasz abban az irányban, hogy részben az idősebb oltványoszlók esnek vissza nagyobb

mértékben, legnagyobbbrészt azonban a fiatal ültetések vagy rendkívüli hiányosan, vagy egyáltalában meg sem erednek, vagy pedig egy-két évi vegetáció után elhalnak úgy, hogy új telepítéseket kisebb vagy nagyobb területeken nem lehet beállítani. A szerző tanulmányutain alkalmá volt nemcsak legkülönbözőbb szőlőket megvizsgálni, de a legkülönbözőbb szőlőbirtokosokkal és szőlőkezelőkkel is tárgyalni és a legszigorúbb részrehajthatatlansággal és lelkiismeretességgel kijelenti, hogy a baj igen nagy. Sokkal nagyobb, mint ahogyan azt egy rövid leírással vázolni lehetne. Szőlőbirtokosoknak igen hasznos útmutatással szolgál e könyv és annak beszerzése feltétlen szükséges. A könyv ára 2,50 P.

Ahavá már nem adnak italméresi engedélyt.

A m. kir. pénzügyminisztérium 52.365/1939. XV. fő. P. M. szám alatt a VIII. Futó u. 13. és 52.399/1939. XI. fő. P. M. szám alatti rendeletével pedig a VI. Szondy u. 24. szám alatti helyiségeket tiltott helyiségnek minősítette, ahová sem új engedély kiadását, sem meglévő engedély áthelyezését kérni nem lehet, mert a kérelmet a pénzügyigazgatóság tárgyalás nélkül végérvényesen elutasítja.

Virág a vendéglőban.

Egy párisi előkelő vendéglőben az összes hölgyvendégek egy-egy kítűzni való szép virágot kapnak ajándékba. Ez a kis kedveskedés óriási sikerre talált a vendéglő közönségének körében és nagy része volt abban, hogy ez a vendéglő hamarosan a legdivatosabb helyek egyikévé vált. Ninesen kizárva, hogy ezt az ötletet a vendéglő tulajdonosának egy élelmes virágkereskedő ajánlotta, aki magának ezzel egy állandó jó bevét szerzett. Az ötlet végéreményben nem világotrengető, halottunk már ilyesmiről, de mindez nem

változtatott azon, hogy egyszerű üzleti fogások is járhatnak jó eredménnyel. Nem kellene esetleg nálunk is megpróbálni valami hasonlóval — írja a „Magyar Virágkereskedő” — persze nem akármilyen koresmában, hanem csak olyan helyen, amelynek a közönsége az ilyen reklámot értékelni és végeredményben megfizetni is tudja. A pénz a földön hever, csak le kell hajolni érte. De sokszor hajolnánk!

Fellner Béla

f.ü.v.
Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket
közvetítő iroda
Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

**Mindenki a
vendéglátót
dicséri,**

**ha a
Promontoria
borait méri.**

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉSZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 269-992.
PINCÉSZETÉBŐL.

Kartársaink megtisztelő látogatását szolgálatkészen várjuk.

ABROSZT

színezést és fehérítést, úgyszintén minden
TEXTILÁRUT vegyiünk

BLAU JENŐ

textilkikészítőnél, BUDAPEST, V.,
gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.